

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2018/576**z dne 15. decembra 2017****o tehničnih standardih za varnostne elemente, ki se uporabljajo na tobačnih izdelkih***(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8435)***(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Direktive 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES ⁽¹⁾ ter zlasti člena 16(2) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 2014/40/EU določa, da morajo vsi zavojčki tobačnih izdelkov, ki so dani na trg, imeti varnostni element, ki je zaščiten pred nedovoljenimi posegi ter sestavljen iz vidnih in nevidnih elementov, za lažje preverjanje pristnosti tobačnih izdelkov. Določiti bi bilo treba tehnične standarde za sistem varnostnih elementov.
- (2) Varnostni elementi in sistem za zagotavljanje sledljivosti tobačnih izdelkov, določen v členu 15 Direktive 2014/40/EU in vzpostavljen z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/574 ⁽²⁾, bi morali omogočiti spremljanje in učinkovitejše izvrševanje skladnosti tobačnih izdelkov z Direktivo 2014/40/EU.
- (3) Skupna pravila glede standardov za varnostne elemente v Uniji so bistvenega pomena, saj je verjetno, da bodo različne in premalo natančne nacionalne zahteve spodkopale prizadevanja za izboljšanje skladnosti tobačnih izdelkov s predpisi Unije o tobačnih izdelkih. Bolj usklajen okvir za varnostne elemente, ki bi veljal v vseh državah članicah, bi prav tako olajšal delovanje notranjega trga zakonitih tobačnih izdelkov.
- (4) Tehnični standardi za varnostne elemente bi morali upoštevati visoko stopnjo inovacij na tem področju, obenem pa bi pristojnim organom držav članic morali omogočiti učinkovito preverjanje pristnosti tobačnih izdelkov. Vsaka država članica bi morala imeti možnost, da opredeli kombinacijo oziroma kombinacije avtentikacijskih elementov, ki naj se uporabljajo za razvoj varnostnih elementov, ki se uporabljajo na tobačnih izdelkih, proizvedenih na njenem ozemlju ali uvoženih nanj. Uporabljena kombinacija ali kombinacije bi morale vključevati vidne in nevidne elemente. V skladu z mednarodnimi standardi se lahko nevidni elementi, ki jih ni mogoče neposredno zaznati s človeškimi čuti, nadalje opredelijo s sklicevanjem na izpopolnjenost opreme, potrebne za preverjanje njihove pristnosti. Da bi čim bolj povečali zanesljivost elementov, je primerno zahtevati, da se uporabi vsaj en nevidni element, za preverjanje katerega je potrebna uporaba namenskih orodij ali strokovne laboratorijske opreme. Vključitev različnih vrst avtentikacijskih elementov v varnostni element bi morala zagotoviti potrebno ravnovesje med prožnostjo in visoko ravni varnosti. Prav tako bi morala državam članicam omogočiti, da upoštevajo nove inovativne rešitve, s katerimi lahko dodatno okrepijo učinkovitost varnostnih elementov.
- (5) Kot pomemben korak pri zagotavljanju, da je celovitost končnega varnostnega elementa, ki se uporablja na tobačnem izdelku, dobro zaščiten, bi se morala zahtevati kombinacija različnih avtentikacijskih elementov.
- (6) Pomen zagotavljanja zanesljivosti sistema varnostnih elementov priznavajo mednarodno priznani standardi ⁽³⁾. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti dodatne zaščitne ukrepe, ki bi čim boljše ščitili varnostne elemente in njihove različne avtentikacijske elemente pred notranjimi in zunanji grožnjami. Zato bi bilo treba zahtevati, da vsaj en avtentikacijski element v varnostnem elementu zagotavlja neodvisni tretji ponudnik rešitev, s čimer se zmanjša možnost napadov oseb ali subjektov, ki so neposredno ali posredno povezani s proizvajalcem ali subjektom izvora avtentikacijskih elementov, uporabljenih za razvoj varnostnega elementa. Da bi zagotovili neprekinjeno

⁽¹⁾ ULL 127, 29.4.2014, str. 1.

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/574 z dne 15. decembra 2017 o tehničnih standardih za vzpostavitev in upravljanje sistema sledljivosti tobačnih izdelkov (glej stran 7 tega Uradnega lista).

⁽³⁾ Standard ISO 12931:2012 (Merila uspešnosti za avtentikacijske rešitve, ki se uporabljajo v boju proti ponarejanju materialnih dobrin).

izpolnjevanje zahteve po neodvisnosti, ki je bistveno za zagotavljanje in ohranjanje celovitosti varnostnih elementov po vsej Uniji, bi morala Komisija redno pregledovati postopke za spremljanje skladnosti z merili neodvisnosti iz tega sklepa. Komisija bi morala ugotovitve pregledov objaviti in jih vključiti v poročilo o uporabi Direktive 2014/40/EU iz člena 28 navedene direktive.

- (7) Več držav članic za davčne namene zahteva davčne znamke ali nacionalne identifikacijske oznake. Te države članice bi morale imeti možnost, da dovolijo, da se njihove znamke ali oznake uporabljajo kot varnostni element, za katerega veljajo zahteve iz člena 16 Direktive 2014/40/EU in tega sklepa. Da bi ublažili morebitno nepotrebno gospodarsko obremenitev, bi bilo treba državam članicam, katerih davčne znamke ali nacionalne identifikacijske oznake niso skladne z eno ali več zahtevami iz člena 16 Direktive 2014/40/EU in tega sklepa, dovoliti, da svoje davčne znamke ali nacionalne identifikacijske oznake uporabljajo kot del varnostnega elementa. V takih primerih bi morale države članice zagotoviti, da so proizvajalci in uvozniki tobačnih izdelkov obveščeni o dodatnih avtentikacijskih elementih, potrebnih za razvoj varnostnega elementa, ki je skladen z vsemi zakonodajnimi zahtevami.
- (8) Da bi zagotovili celovitost varnostnih elementov ter jih zaščitili pred zunanji napadi, bi jih bilo treba uporabiti na izdelkih bodisi s pritrditvijo, tiskom ali kombinacijo obeh tako, da so zaščiteni pred kakršno koli zamenjavo, ponovno uporabo ali spremembo. Varnostni elementi bi morali poleg tega omogočati identifikacijo in preverjanje pristnosti posameznega zavojčka tobačnega izdelka ves čas, ko je tobačni izdelek na trgu.
- (9) Da se omogoči preverjanje verodostojnosti tobačnih izdelkov in tako okrepi boj proti nedovoljeni trgovini s tobačnimi izdelki v Uniji, bi bilo treba državam članicam in Komisiji na zahtevo zagotoviti vzorčne izdelke, ki se lahko uporabijo kot referenca za namene laboratorijske analize. Da bi lahko pristojni organi ene države članice preverili pristnost tobačnega izdelka, namenjenega za nacionalni trg druge države članice, bi si morale države članice tudi medsebojno pomagati pri izmenjavi pridobljenih referenčnih izdelkov ter zagotavljanju razpoložljivega strokovnega znanja in izkušenj, če je to mogoče.
- (10) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem odbora iz člena 25 Direktive 2014/40/EU –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta sklep določa tehnične standarde za varnostne elemente, ki se uporabljajo na zavojčkih tobačnih izdelkov, ki so dani na trg Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se poleg opredelitev pojmov iz člena 2 Direktive 2014/40/EU uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „avtentikacijski element“ pomeni element varnostnega elementa;
- (b) „neprikrit“ pomeni neposredno zaznaven z enim ali več človeškimi čuti brez pomoči zunanjih naprav. Za „neprikrito“ kategorijo avtentikacijskih rešitev iz standarda ISO 12931:2012 se šteje, da ustreza tej opredelitvi;
- (c) „polprikrit“ pomeni, da ni neposredno zaznaven s človeškimi čuti, vendar je zaznaven s čuti s pomočjo zunanjih naprav, npr. ultravijolične svetilke ali posebnega pisala ali označevalca, za uporabo katerih ni potrebno strokovno znanje ali specialistično usposabljanje. Za „prikrito“ kategorijo avtentikacijskih rešitev, overjenih s standardnimi orodji iz standarda ISO 12931:2012, se šteje, da ustreza tej opredelitvi;
- (d) „prikrit“ pomeni, da ni neposredno zaznaven s človeškimi čuti in je zaznaven le s pomočjo namenskih orodij ali strokovne laboratorijske opreme. Za „prikrito“ kategorijo avtentikacijskih rešitev, za katero so potrebni namenska orodja in forenzična analiza iz standarda ISO 12931:2012, se šteje, da ustreza tej opredelitvi.

Člen 3

Varnostni element

1. Države članice zahtevajo, da so varnostni elementi sestavljeni iz najmanj pet vrst avtentikacijskih elementov, od katerih je vsaj:
 - (a) eden neprikrit;
 - (b) eden polprikrit;
 - (c) eden prikrit.
2. Države članice zahtevajo, da vsaj en avtentikacijski element iz odstavka 1 zagotavlja neodvisni tretji ponudnik, ki izpolnjuje zahteve iz člena 8.
3. Vsaka država članica proizvajalce in uvoznike tobačnih izdelkov obvesti o kombinaciji ali kombinacijah avtentikacijskih elementov, ki se uporabljajo v varnostnih elementih, ki se uporabljajo na zavojčkih tobačnih izdelkov, ki so dani na njen trg.

Avtentikacijski elementi iz prvega pododstavka lahko vključujejo vrste neprikritih, polprikritih in prikritih avtentikacijskih elementov, določene v Prilogi.

4. Obvestilo iz odstavka 3 se predloži najpozneje do 20. septembra 2018. Države članice obvestijo proizvajalce in uvoznike tobačnih izdelkov o vseh poznejših spremembah kombinacije ali kombinacij avtentikacijskih elementov vsaj šest mesecev pred datumom, ko naj bi spremembe začele veljati.

Člen 4

Uporaba davčnih znamk kot varnostnega elementa

1. Države članice, ki dovoljujejo, da se davčne znamke ali nacionalne identifikacijske oznake za davčne namene uporabljajo za razvoj varnostnih elementov, zagotovijo, da končni varnostni elementi izpolnjujejo zahteve iz člena 3 tega sklepa in člena 16 Direktive 2014/40/EU.
2. Kadar davčna znamka ali nacionalna identifikacijska oznaka za davčne namene, namenjena uporabi kot varnostni element, ne izpolnjuje ene ali več zahtev iz odstavka 1, se uporablja le kot del varnostnega elementa. V takšnih primerih države članice zagotovijo, da so proizvajalci in uvozniki tobačnih izdelkov obveščeni o dodatnih vrstah avtentikacijskih elementov, ki so potrebne za razvoj skladnega varnostnega elementa.
3. Informacije iz odstavka 2 se dajo na voljo proizvajalcem in uvoznikom tobačnih izdelkov najpozneje do 20. septembra 2018. Vse poznejše informacije v zvezi s spremembami davčnih znamk ali nacionalnih identifikacijskih oznak za davčne namene, namenjenih uporabi kot varnostni element, se proizvajalcem in uvoznikom tobačnih izdelkov sporočijo vsaj šest mesecev pred datumom, ko naj bi spremembe začele veljati, če te informacije potrebujejo za razvoj skladnega varnostnega elementa.

Člen 5

Uporaba varnostnih elementov na zavojčkih

1. Države članice zahtevajo, da se varnostni elementi uporabljajo na zavojčkih tobačnih izdelkov z uporabo ene od naslednjih metod:
 - (a) pritrditev;
 - (b) tisk;
 - (c) kombinacija pritrditve in tiska.

2. Varnostni elementi se uporabljajo na zavojčkih tobačnih izdelkov tako, da:
 - (a) je mogoča identifikacija in preverjanje pristnosti posameznega zavojčka tobačnega izdelka ves čas, ko je tobačni izdelek na trgu, in
 - (b) so zaščiteni pred kakršno koli zamenjavo, ponovno uporabo ali spremembo.

Člen 6

Celovitost varnostnih elementov

1. Države članice se lahko kadar koli odločijo, da uvedejo sheme za izmenično uporabo varnostnih elementov ali jih umaknejo.
2. Če ima država članica razloge za domnevo, da je celovitost katerega koli avtentikacijskega elementa varnostnega elementa, ki se trenutno uporablja na njenem trgu, ogrožena, zahteva, da se zadevni varnostni element zamenja ali spremeni. Če država članica ugotovi, da je varnostni element ogrožen, o tem obvesti zadevne proizvajalce, uvoznike in ponudnike varnostnega elementa v petih delovnih dneh.
3. Države članice lahko določijo uradne smernice ali zahteve glede varnosti proizvodnih in distribucijskih postopkov, npr. v zvezi z uporabo varne opreme in drugih sestavnih delov, revizijami, orodji za spremljanje proizvodnih količin in varnim pošiljanjem, da bi preprečile, opredelile in zmanjšale nezakonito proizvodnjo, distribucijo in krajo varnostnih elementov in avtentikacijskih elementov, iz katerih so ti sestavljeni, ter odvrčale od njih.

Člen 7

Preverjanje pristnosti tobačnih izdelkov

1. Države članice zagotovijo, da imajo sredstva, potrebna za analizo vseh kombinacij avtentikacijskih elementov, katerih uporabo dovolijo pri razvoju varnostnih elementov v skladu s členoma 3 in 4 tega sklepa, da bi lahko določile, ali je zavojček tobačnega izdelka pristen. Analize se izvedejo v skladu z mednarodno priznanimi merili uspešnosti in metodologijo ocenjevanja, kot so določeni v standardu ISO 12931:2012.
2. Države članice od proizvajalcev in uvoznikov tobačnih izdelkov, ki imajo sedež na njihovem ozemlju, zahtevajo, da na pisno zahtevo zagotovijo vzorce tobačnih izdelkov, ki jih trenutno dajejo na trg. Vzorci se zagotovijo v zavojčkih in vključujejo uporabljeni varnostni element. Države članice prejete vzorce tobačnih proizvodov na zahtevo dajo na voljo Komisiji.
3. Države članice si na zahtevo pomagajo pri preverjanju pristnosti tobačnih izdelkov, namenjenih za nacionalni trg druge države članice, vključno z izmenjavo vseh vzorcev, prejetih v skladu z odstavkom 2.

Člen 8

Neodvisnost ponudnikov avtentikacijskih elementov

1. Za namene člena 3(2) ponudnik avtentikacijskih elementov in, kadar je to primerno, njegovi podizvajalci, veljajo za neodvisne, če so izpolnjena naslednja merila:
 - (a) neodvisnost od tobačne industrije v smislu pravne oblike, organizacije in sprejemanja odločitev. Zlasti se oceni, ali podjetje ali skupina podjetij ni pod neposrednim ali posrednim nadzorom tobačne industrije, vključno z manjšinskim deležem;

- (b) „neodvisnost od tobačne industrije v finančnem smislu, ki se šteje za doseženo, če je podjetje ali skupina podjetij pred prevzemom svojih funkcij od blaga in storitev za sektor tobaka v zadnjih dveh koledarskih letih ustvarila manj od 10 % svojega letnega svetovnega prometa brez DDV in drugih posrednih davkov, kolikor je to mogoče ugotoviti na podlagi najnovjših potrjenih zaključnih računov. Za vsako naslednje koledarsko leto letni svetovni promet brez DDV in drugih posrednih davkov od blaga in storitev za sektor tobaka ne presega 20 %“;
- (c) odsotnost nasprotja interesov s tobačno industrijo pri osebah, odgovornih za upravljanje podjetja ali skupine podjetij, vključno s člani upravnega odbora ali katere koli druge oblike vodstvenega organa. Te osebe zlasti:
- (i) v zadnjih petih letih niso sodelovale v strukturah podjetij tobačne industrije;
 - (ii) delujejo neodvisno od vseh denarnih ali nedenarnih interesov, povezanih s tobačno industrijo, vključno z lastništvom delnic, sodelovanjem v zasebnih pokojninskih programih ali interesi, ki jih imajo njihovi partnerji, zakonci ali neposredni sorodniki v naraščajoči ali padajoči liniji.
2. Kadar ponudnik avtentikacijskih elementov sklene pogodbo s podizvajalci, je še vedno odgovoren za zagotavljanje, da podizvajalci izpolnjujejo merila neodvisnosti iz odstavka 1.
3. Države članice in Komisija lahko od ponudnikov avtentikacijskih elementov in, če je primerno, tudi od njihovih podizvajalcev zahtevajo, da jim predložijo dokumente, potrebne za oceno skladnosti z merili iz odstavka 1. Taki dokumenti lahko vključujejo letne izjave o skladnosti z merili neodvisnosti iz odstavka 1. Države članice in Komisija lahko zahtevajo, da letne izjave vsebujejo popoln seznam storitev, ki so bile nudene tobačni industriji v preteklem koledarskem letu, ter posamezne izjave o finančni neodvisnosti od tobačne industrije, ki jih predložijo vsi vodstveni člani neodvisnega ponudnika.
4. Vse spremembe okoliščin, ki so povezane z merili iz odstavka 1, lahko vplivajo na neodvisnost ponudnika avtentikacijskih elementov (če je primerno tudi njegovih podizvajalcev) in trajajo dve zaporedni koledarski leti, se nemudoma sporočijo državam članicam in Komisiji.
5. Kadar informacije, pridobljene v skladu z odstavkom 3, ali obvestilo iz odstavka 4 razkrijejo, da ponudnik avtentikacijskih elementov (in, če je to primerno, tudi njegovi podizvajalci) ne izpolnjuje več zahtev iz odstavka 1, države članice v razumnem roku in najpozneje do konca koledarskega leta, ki sledi koledarskemu letu, v katerem so bili informacije ali obvestilo prejeti, sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni, da se zagotovi skladnost z merili iz odstavka 1.
6. Ponudniki avtentikacijskih elementov nemudoma obvestijo zadevne države članice in Komisijo o kakršnih koli grožnjah ali drugih poskusih izvajanja neprimerne vplivanja, ki bi lahko dejansko ali potencialno spodkopali njihovo neodvisnost.
7. Javni organi in podjetja skupaj s podizvajalci se štejejo za neodvisne od tobačne industrije.
8. Komisija redno pregleduje postopke, ki urejajo spremljanje skladnosti z merili neodvisnosti iz odstavka 1, da bi ocenila njihovo skladnost z zahtevami iz tega sklepa. Ugotovitve pregleda se objavijo in vključijo v poročilo o uporabi Direktive 2014/40/EU iz člena 28 navedene direktive.

Člen 9

Prehodna določba

1. Cigarete in tobak za zvijanje, ki so bili proizvedeni v Uniji ali uvoženi v Unijo pred 20. majem 2019 in nimajo varnostnega elementa v skladu s tem sklepom, lahko ostanejo v prostem prometu do 20. maja 2020.
2. Tobačni izdelki, ki niso cigarete in tobak za zvijanje in so bili proizvedeni v Uniji ali uvoženi v Unijo pred 20. majem 2024 ter nimajo varnostnega elementa v skladu s tem sklepom, lahko ostanejo v prostem prometu do 20. maja 2026.

*Člen 10***Naslovniki**

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 15. decembra 2017

Za Komisijo
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

PRILOGA

VRSTE AVTENTIKACIJSKIH ELEMENTOV

Neprikriti	Polprikriti	Prikriti
<p>Giljoša</p> <p>Okrasni vzorec dveh ali več prepletanih trakov, ki so natisnjeni v več ne-standardnih barvah.</p>	<p>Laserska podoba</p> <p>Podoba je vidna s prostim očesom le, ko je osvetljena s svetlobo določene valovne dolžine, na primer z laserskim kazalnikom.</p>	<p>Označevalec na osnovi DNK</p> <p>Forenzični označevalec, ki uporablja matematična načela kombinatorike za opredelitev zaporedja nukleotidov.</p>
<p>Mavrični tisk</p> <p>Kombinacija dveh ali več barv in nežno prehajanje ene barve v drugo, kar vodi v nastanek barvnih odtenkov (mavričnih barv).</p>	<p>Polarizirana podoba</p> <p>Podoba postane vidna s prostim očesom šele skozi poseben polarizacijski filter.</p>	<p>Molekulski označevalec</p> <p>Kemični označevalec, ki – pogosto formuliran v osnovnih materialih predmeta, za katerega je namenjen – omogoča zaznavo deležev razredčitve in mešanice v materialih. Enoznačno kodiran in vključen v sledeh.</p>
<p>Latentna podoba</p> <p>Črtni vzorec globokega tiska, ki ob nagibanju predmeta, na katerem je natisnjen, kaže drugačno podobo. Lahko se kombinira z optično spremenljivim črnilom.</p>	<p>UV-medel papir</p> <p>Poseben papir, ki ne odbija ultravijolične svetlobe. Primeren za tiskanje z ultravijoličnimi črnili, ki so vidna pod posebnimi ultravijoličnimi svetilkami.</p>	<p>Varnostna vlakna (prikrita)</p> <p>Nevidna fluorescenčna vlakna, ki so naključno položena na ustrezen papir. Ni jih mogoče skenirati ali fotokopirati in postanejo vidna le pod posebnimi ultravijoličnimi svetilkami.</p>
<p>Optično spremenljivo črnilo</p> <p>Pod različnimi koti se pojavijo različne barve.</p>	<p>Varnostna vlakna (polprikrita)</p> <p>Vidna fluorescenčna vlakna, ki so v celoti ali delno vstavljena v naključnem vzorcu, ki ga ni mogoče reproducirati. Lahko so različnih barv in oblik. Pod ultravijolično svetlobo spremenijo barvo.</p>	<p>Magnetni elementi</p> <p>Vzorec magnetnih elementov, ki ustvarijo signal ali serijo signalov, ki jih je mogoče zaznati na daljavo s posebnimi identifikacijskimi napravami.</p>
<p>Tipni vzorec</p> <p>Z globinskim tiskom je ustvarjen izbočen tipni relief, ki ga je mogoče potrditi pod stransko svetlobo. Lahko se kombinira z latentno podobo.</p>	<p>Mikrotisk</p> <p>Tisk z zelo majhnim besedilom, ki ga je treba povečati, da postane berljiv s prostim očesom.</p>	<p>Antistokesova črnila</p> <p>Črnila, katerih antistokesove lastnosti se lahko preučijo z uporabo videospektralnega primerjalnika (instrumenti VSC).</p>
<p>Hologram</p> <p>S spreminjanjem zornega kota se prikaže popoln tridimenzionalen fotografski zapis svetlobnega polja.</p>	<p>Termokromno črnilo</p> <p>Črnilo, ki je občutljivo na temperaturne spremembe. Ko je izpostavljeno temperaturnim spremembam, spremeni barvo ali izgine.</p>	<p>Reaktivna črnila (prikrita)</p> <p>Brezbarvna ali prosojna črnila, ki postanejo vidna po reakciji s posebnim topilom, ki se nanese z namenskim orodjem v laboratorijskih pogojih.</p>
	<p>Reaktivna črnila (polprikrita)</p> <p>Brezbarvna ali prosojna črnila, ki postanejo vidna po reakciji s posebnim topilom, ki se nanese s posebnim pisalom ali označevalcem.</p>	